Ông Võ Văn Ái viết thư gửi Chủ tịch Nguyễn Minh Triết xin đặc xá tử hình cho sinh viên Phan Minh Mẫn

PARIS, ngày 24.7.2010 (QUÊ MẸ) - Từ Paris, ngày hôm qua 23.7.2010, ông **Võ Văn Ái** nhân danh Chủ tịch **Ủy ban Bảo vệ Quyền Làm Người Việt Nam** viết thư gửi ông Nguyễn Minh Triết, Chủ tịch CHXHCN Việt Nam, xin đặc xá từ hình cho sinh viên Phan Minh Mẫn, 20 tuổi, vừa bị Tòa án Nhân dân thành phố Hồ Chí Minh kết án tử hình hôm 17.7 vì tội giết người cha nghiện rượu đã thường xuyên đánh đập vợ con.

Phan Minh Mẫn nhận tội và ăn năn trước tòa hôm 17.7 - *Ảnh : Vũ Mai*

Ông Võ Văn Ái kêu gọi sự khoan hồng cho người sinh viên học giỏi, con một gia đình nghèo. Ông Ái nhìn sự việc này *"nẩy sinh từ tấn bi kịch xã hội hơn là vì tình trạng phạm tội thuần túy"* đồng thời minh họa những tệ nạn kinh tế và xã hội trầm trọng tại Việt Nam ngày nay. Do sự kiện thân phụ của Phan Minh Mẫn mất việc trong nghề tài xế chở hàng thuê, lại không được Nhà nước tương trợ, ông rơi vào tuyệt vọng, rồi nghiện rượu, nên *"đổ hết sự oán hận của đời mình lên đầu gia đình, đánh đập vợ con sống dở chết dở"*.

Đồng thời và chắc chắn rằng, mặc bao diễn văn tự mãn của nhà cầm quyền Việt Nam về sự bảo vệ quyền phụ nữ, hoàn cảnh bi đát của người phụ nữ tại Việt Nam vẫn không được giải quyết. Chỉ nói riêng nạn bạo hành, chồng đánh vợ, mà sinh viên Phan Minh Mẫn đã không thể làm gì khác hơn để bảo vệ mẹ mình. Trong thư gửi Chủ tịch Nguyễn Minh Triết, ông Võ Văn Ái cho biết rằng mỗi ba ngày có một phụ nữ Việt Nam chết thảm vì nạn chồng đánh vợ.

Việc hành hình sinh viên Phan Minh Mẫn, sau án lệnh tử hình mà tòa án chẳng để tâm đến tình trạng bao quanh vụ án, theo ông Ái có nghĩa rằng, CHXHCN Việt Nam đã nhắm mắt trước sự khổ đau của nhân dân nước Việt khi hành xử bằng đàn áp thay vì phòng ngừa để xử lý các tệ nạn xã hội và kinh tế.

Ông Võ Văn Ài kết thúc bức thư xin đặc xá tử hình cho sinh viên Phan Minh Mẫn, bằng lời kêu gọi CHXHCN Việt Nam *"tháp tùng với các nước văn minh trong thế giới đã từ lâu hủy bỏ án tử hình"*. Về án tử hình tại Việt Nam, xin xem trên Trang nhà Quê Mẹ hồ sơ bằng Anh ngữ của chúng tôi công bố tại Hội nghị quốc tế lần thứ 4 Chống án tử hình tháng 2.2010 **The Death Penalty in the Socialist Republic of Vietnam**

Sau đây là toàn văn thư gửi Chủ tịch Nguyễn Minh Triết :

Kính gửi Ông Nguyễn Minh Triết
Chủ tịch Nước CHXHCN Việt Nam
1, Bách Thảo
Hà Nội
Fax : +84 43823 1872

Paris, ngày 23.7.2010

Thưa Ông Chủ tịch,

Tôi viết thư hôm nay mong cầu ông xuống lệnh đặc xá tử hình cho người sinh viên 20 tuổi có tên Phan Minh Mẫn vừa bị Tòa án Nhân dân thành phố Hồ Chí Minh kết án tử hình hôm 17.7 vừa qua vì tội giết cha.

Tội mà đương sự đã thú nhận và ăn năn trước tòa là một trọng tội khủng khiếp. Thế nhưng CHXHCN Việt Nam chẳng thu đạt được gì khi kết án khắc khe với sự việc nẩy sinh từ tấn bi kịch xã hội hơn là vì tình trạng phạm tội thuần túy. Gia cảnh Phan Minh Mẫn rất nghèo. Người mẹ thắt lưng buộc bụng cho con ăn học tại Trường Cao đẳng Kinh tế Nghiệp vụ ở Phú Lâm, cậu sinh viên này được tiếng hiền lành, ngoan ngoãn và là học sinh giỏi có tương lai của trường. Cha của Mẫn là tài xế chở hàng thuê nhưng ngày càng mất việc, ông trở nên nghiện rượu và đổ hết sự oán hận của đời mình lên đầu gia đình, đánh đập vợ con sống dở chết dở.

Sau một trong những trận đòn tàn nhẫn như thế, thấy mẹ quá khổ đau, Phan Minh Mẫn đã phạm một điều chẳng sao hàn gắn. Tiếc thay Tòa án Nhân dân đã không chú tâm tới tình trạng khiến án mạng gây ra để hiểu rõ động cơ của Mẫn nên đã tuyên án tử hình cho y.

Việc hành hình Phan Minh Mẫn có thể ngăn cản được những tội phạm cùng mô thức khác tại Việt Nam chăng ? Chúng tôi không tin điều ấy. Trước hết việc hành hình này sẽ làm đổ nát một gia đình mà cột trụ chống đỡ vừa mới qua đời, cuộc hành hình còn làm tắt nghẽn niềm hy vọng được nhìn thấy đứa con nuôi sống gia đình sau khi học hành thành đạt.

Mặt khác, án tử hình Phan Minh Mẫn đang gọi kêu lương tri người dân Việt, lương tri ông Chủ tịch, rằng CHXHCN Việt Nam đang chịu đựng những vấn nạn kinh khiếp trên phạm vi kinh tế và xã hội, đẩy toàn dân vào sự bấp bênh và tuyệt vọng, làm nẩy sinh ra biết bao tấn bi kịch não lòng. Tôi dám nghĩ rằng, phải đoan quyết như một mệnh lệnh cách, nhằm khai trừ các tệ nạn xã hội không bằng sự đàn áp khốc liệt mà bằng biện pháp phòng ngừa, tức bảo vệ quyền người lao động cũng như cứu tế người thất nghiệp và giới công nhân có đời sống bấp bênh.

Hơn nữa, dù rằng CHXHCN Việt Nam đang nỗ lực bảo vệ quyền người phụ nữ, thế nhưng mỗi ba ngày là có một phụ nữ chết vì nạn chồng đánh vợ. Thực tế này được phản ảnh trên báo chí Việt Nam hẳn đã gây ấn tượng vào đầu óc sinh viên Phan Minh Mẫn khi y thấy người mẹ thân yêu bị đánh đập thường xuyên và y chẳng nghĩ gì khác hơn là phải bảo vệ mẹ mình.

Thưa Ông Chủ tịch,

Việc hành hình sinh viên Phan Minh Mẫn sẽ là một tín hiệu xấu vào lúc Việt Nam đang ngồi ghế Chủ tịch luân phiên Hiệp hội Đông Nam Á và Ủy hội Nhân quyền Liên chính phủ thuộc Hiệp hội Đông Nam Á. Cuộc hành hình sẽ là bức thông điệp của sự đàn áp đối với những trọng tội dù khắt khe đến đâu, nhưng lại nhắm mắt trước những tình trạng giảm khinh, nhắm mắt trước những bạo hành phụ nữ và ấu nhi, nhắm mắt trước cảnh khốn quẫn của người công nhân đang sống với đồng lương lao dịch. Sau hết, cuộc hành hình mà hậu quả là chấm dứt một tương lai xán lạn mà sinh viên Phan Minh Mẫn mang trong người y trước khi tai nạn xẩy ra.

Vì vậy, thưa Ông Chủ tịch, tôi xin kêu gọi từ tâm và lòng độ lượng của ông Chủ tịch đặc xá tử hình cho sinh viên Phan Minh Mẫn. Đây sẽ là một hành xử đáng ghi, mà chúng tôi hy vọng rằng qua đó, Việt Nam trong một ngày gần đây sẽ tháp tùng với các nước văn minh trong thế giới đã từ lâu hủy bỏ án tử hình.

Xin ông Chủ tịch CHXHCN Việt Nam nhận nơi đây lời chào trân trọng của tôi.

(ký tên)
Võ Văn Ái
Chủ tịch
Ủy ban Bảo vệ Quyền Làm Người Việt Nam